Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXIX | Poniedziałek 28 listopada 1938 r. | Nr. 327

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Podstępne strzały Czechów

W czasie wczorajszego zajmowania Jaworzyny

Czesi zabili majora i zranili kapitana

Ukończenie obejmowania terenów oddanych Polsce

WARSZAWA, 27.11 (PAT). Zgodnie z brzmieniem not, wymienionych dnia 25 bm. między rządami polskim a czeskosłowackim, wojska polskie objęły w dniu 27 bm. wszystkie pozostałe terytoria odstąpione Polsce na pograniczu polsko-słowackim. Delimitacja ostateczna nowej granicy na tych terytoriach winna być zakończona do dnia 30 bm.

W trakcie obejmowania terenu Jaworzyny wywiązała się utarczka pomiędzy wojskiem polskim a oddziałami czeskosłowackimi. Po zaprzestaniu ognia na polecenie rozjemcy czeskosłowackiego, wydane na żądanie dowództwa polskiego w czasie wycofywania się oddziałów czeskosłowackich padła samowolna seria strzałów ze strony czeskosłowackiej, od których zginął mjr. Rago i został ciężko ranny kpt. Oleksowicz z oddziałów polskich.

Na polecenie rządu polskiego poseł R. P. w Pradze dokonał u rządu czeskosłowackiego niezwłocznej interwencji, żądając natychmiastowego przeprowadzenia dochodzenia i surowego ukarania winnych.

Rząd czeskosłowacki wyraził posłowi Polski ubolewanie z powodu incydentu, przy tym zakomunikował, iż sztab generalny czeskosłowacki zarządził niezwłocznie energiczne dochodzenia, przywiązując wielką wagę do załatwienia sprawy w sposób, odpowiadający jej wadze.

ZAKOPANE, 27.11. (PAT). Dziś od rana wojska polskie rozpoczęły zajmowanie oddanych Polsce terenów na Spiszu i Orawie oraz w Pieninach. Ludność witała wszędzie niezwykle serdecznie wkraczające oddziały, na które czekały barwne banderie, orkestry itd. Słupy graniczne zostały wszędzie samorzutnie przez ludność usunięte jak również i napisy w języku czeskim.

Wojska zajęły Jaworzynę, miejscowość Podstawy a na terenie Orawy wsie Sucha Górna i Głodówka. W rejonie Pienin wojska polskie zajęły Niedzicę. Poza tym w niektórych okolicach dokonano znacznego wyrównania granicy. W ten sposób zakończone zostało zajmowanie miejscowości oddanych Polsce przez Czechów a przyśpieszone wskutek niesłychanego incydentu pod Zamkami Orawskimi.

POLEGLI I RANNI

w starciu w dn. 25 bm.

WARSZAWA, 27.11 (PAT). W starciu, jakie miało miejsce w dniu 25 listopada w rejonie Czadcy, podczas zajmowania terenów, przypadających Polsce, przez oddziały wojskowe grupy operacyjnej gen. Bortnowskiego, poległo dwóch żołnierzy: starszy strzelec Stanisław Mlekodaj i strzelec Ozjasz Storch, obaj z nowosądeckiego pułku strzelców podhalańskich.

Uroczysty pogrzeb poległych żołnierzy odbędzie się 28 listopada o godz. 10 w Cieszynie.

Pomiędzy paru rannymi w czasie starcia w dniu 25 listopada znajduje się jeden oficer — kapitan Misiński ze sztabu grupy.

ZMIANY

W ARMII RZESZY

BERLIN, 27.11 (PAT). Kanclerz Hitler przeprowadził w siłach zbrojnych Rzeszy szereg awansów, mianowań i przeniesień.

Ambasada francuska

W BUKARESZCIE

PARYŻ, 27.11 (Tel. wł.) Oficjalnie komunikują, że rząd francuski podniósł do rangi ambasady poselstwo Francji w Bukareszcie.

Rząd francuski pragnął w ten sposób dać świadectwo wyjątkowo przyjaznego zaufania charakteru stosunków, istniejących między Francją i Rumunią.

Niemcy wykupują

KLEJNOTY I DZIEŁA SZTUKI OD ŻYDÓW

BERLIN, 27.11 (PAT). Pierwsza transza kontrybucji, nałożonej w wysokości miliarda marek na żydów niemieckich musi być zapłacona do dnia 15 grudnia 1938 r.

Celem ułatwienia żydom wpłacenia tej kontrybucji w Berlinie utworzono centralę skupu biżuterii i dzieł sztuki, znajdujących się w ich posiadaniu.

W centrali tej będą czynni specjalni eksperci, których zadaniem będzie oszacowanie tych przedmiotów. Trzy następne transze będą mogły być wpłacone na zasadzie zezwolenia ministra finansów walorami hipotecznymi i giełdowymi.

Zabezpieczenie majątku

„B'NEI B'RITH"

WARSZAWA, 27.11 (PAT). W związku z dekretem o rozwiązaniu zrzeszeń wolnomularskich, na polecenie komisariatu rządu organa policyjne w dniu 26 bm. zabezpieczyły majątek „Stowarzyszenia humanitarnego — Bractwo B'nei B'rith", które posiadało charakter wolnomularski.

Niemiecki „Urząd Pracy"

PRAGA, 27.11 (PAT). Jak donosi biuro prasowe posła Kundta, z dniem 1 grudnia rozpoczyna swą działalność nowoutworzony Niemiecki Urząd Pracy w Czechosłowacji, powołany do życia przez posła Kundta w porozumieniu z rządem Rzeszy i rządem Czechosłowacji.

Repatriacja emigrantów

RZYM, 27.11 (PAT). W związku z ostatnio podjętą akcją rządu włoskiego, mającą na celu repatriację emigrantów włoskich, 10 tys. emigrantów włoskich, osiadłych w Brazylii, zgłosiło gotowość powrotu do Włoch lub kolonij włoskich.

ZMIANY W USTAWIE

o obywatelstwie gdańskim

GDAŃSK, 27.11 (PAT). We wczorajszym wydaniu gdańskiego dziennika ustaw ogłoszono dekret senatu w sprawie zmiany ustawy, dotyczącej nabycia i pozbawienia obywatelstwa gdańskiego z dnia 30 maja 1922 r.

Dekret usuwa możliwość automatycznego nabycia przez dzieci osób bezpaństwowych obywatelstwa gdańskiego. Następnie dekret przewiduje możliwość pozbawienia obywatelstwa obywateli gdańskich, przebywających za granicą, jeżeli ich działalność szkodzi interesom Wolnego Miasta Gdańska, jeżeli dany obywatel gdański przebywa bez przerwy co najmniej przez 5 lat za granicą, nie utrzymując kontaktu z W. M. Gdańskiem, oraz jeżeli na wezwanie senatu w ciągu postanowionego przez senat terminu nie wróci na teren W. M. Gdańska.

Dekret wchodzi w życie w dniu 1 grudnia rb.

Katastrofa niemieckiego płatowca

11 osób poniosło śmierć

BATHURST, 27.11 (Bambia) (PAT) Samolot niemiecki towarzystwa „Lufthansa" dokonujący lotu próbnego z 15 pasażerami, spadł wczoraj po południu na las palmowy w pobliżu lotniska Jeshwang. O losie pasażerów i załogi brak dotychczas wiadomości.

BERLIN, 27.11 (PAT). W katastrofie niemieckiego samolotu „Grosser Dessouer Ju 90", która nastąpiła wczoraj podczas startu na lotnisku Bathurst, na wybrzeżu afrykańskim, zginęło na miejscu 11 osób z pośród 16.

Trzy osoby są ciężko, a dwie lekko ranne.

Wśród zabitych znajdują się trzej najlepsi piloci niemieccy: Blaukenburg, Untuchtt i Kindermann.

DRUGA KATASTROFA AEROPLANU

TOKIO, 27.11 (PAT). Samolot japońskiej linii lotniczej rozbił się w pobliżu miasta Aomori. Pasażerowie i załoga w liczbie 5 osób ponieśli śmierć na miejscu.

60 ofiar śnieżycy

W STANACH ZJEDNOCZONYCH

NOWY JORK, 27.11. (PAT). Burza śnieżna, która szalała przez cały piątek nad Stanami Zjednoczonymi szczególnie srożyła się na wybrzeżu Atlantyku. Ofiarą śnieżycy padło około 60 ofiar ludzkich. Grubość powłoki śnieżnej sięga 30 cm w stanie Nowy Jork i 30 w Pensylwanii. Tysiące robotników uprzątało śnieg z ulic Nowego Jorku, który tak wielkiej śnieżycy nie pamięta od r. 1871.

W dniu 4-go grudnia

t. j. W DNIU ŚW. BARBARY

PATRONKI GÓRNIKÓW

dorocznym zwyczajem ukaże się specjalny

NUMER

„KURJERA ZACHODNIEGO"

w zwiększonej objętości i znacznie zwiększonym nakładzie

Numer ten poświęcony będzie zagadnieniom gospodarczo - społecznym Zagłębia Węglowego a w szczególności problemom górniczo - hutniczym

Numer specjalny „Kurjera Zachodniego" będzie znakomitą okazją dla reklamy. Ze względów technicznych ogłoszenia do tego numeru przyjmowane będą tylko do dnia 2 grudnia.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Pierwsze mecze hokejowe w Katowicach

Śląsk — Kraków 4:2 (1:2, 1:0, 2:0)

Tegoroczny sezon hokejowy w Polsce zainaugurował Śląsk, którego plany zostały jednak w ostatniej chwili nieco zmienione; mająca przybyć do Katowic na dwa mecze znana drużyna wiedeńska Wiener Eislaufverein wskutek zakazu władz odmówiła przyjazd telegraficznie. Dopiero dzięki interwencji wiceprezesa Śląskiego OZHL adw. Niebeszczańskiego i kapitana związkowego red. Karesia w Berlinie, zakaz został cofnięty, ale wiedeńczycy przybyli do Polski z jednodniowym opóźnieniem.

Śląski OZHL przeczuwając trudności wiedeńczyków, na wszelki wypadek ściągnął do Katowic hokejową drużynę Cracovii, która pod nazwą reprezentacji Krakowa rozegrała w Katowicach w sobotę mecz treningowy z reprezentacją Śląska, zakończony zwycięstwem Śląska w stosunku 4:2 (1:2, 1:0, 2:0).

Pomimo, że udało się jeszcze na czas ulotkami zawiadomić publiczność o zmianie terminu meczu z wiedeńczykami, na zawody z Krakowem, tkórych zupełne niereklamowano przybyło z górą 1000 widzów. Chociaż mecz miał charakter treningowy, miejscami obfitował on w zaciekłe i emocjonujące momenty, dając przedsmak ciężkiej przeprawy Dębu i Cracovii w nadchodzących zawodach o mistrzostwo Ligi.

Zawody prowadził p. Trytko.

WIEDEŃ—ŚLĄSK 5:4 (1:1 1:1 3:2)

Wiedeńczycy przybyli do Katowic w niedzielę w południe. Już o godz. 2.30 kazano im stanąć na tafli. Mimo to mecz należał do wcale ciekawych, a przy tym stał na wysokim poziomie. Śląsk oparty był na drużynie Dębu. Z Pogoni zagrali Ludwiczak i Górecki. Poza tym grał Kanadyjczyk Ney, który jest trenerem Dębu, oraz Piechota.

Śląsk przegrał spotkanie niezbyt zasłużenie. Wynik remisowy byłby najlepszym odzwierciedleniem sił. Drużyna Śląska grała bardzo dobrze w trzeciej tercji gry.

Wiedeńczycy potwierdzili w całej pełni wysoką klasę, jaką reprezentują, a przede wszystkim teraz już dla publiczności katowickiej nie może być żadną tajemnicą, że udało im się w ostatnim tygodniu pokonać dwukrotnie najlepszy zespół Niemiec Berliner S. C., oraz zdobyć przed 3 tygodniami pierwsze miejsce w turnieju monachijskim.

W poniedziałek wieczorem wiedeńczycy rozegrają drugie z kolei spotkanie w Katowicach, a przeciwnikiem ich będzie drużyna Dębu.

Monachium -- Warszawa

w boksie 8:8

Rozegrany wczoraj w Warszawie międzypaństwowy mecz pięściarski Warszawa — Monachium zakończył się wynikiem remisowym 8:8.

W poszczególnych wagach uzyskano następujące wyniki:

Rotholc pokonał Seuberta, Faerber zwyciężył Sobkowiaka, Czortek wygrał z Adolfem Hirschem. Woźniakiewicz pokonał Strehla, Kolczyński Hirscha, Oechsle wygrał z Ozorkiem, Schmidinger pokonał Neudinga a Lettenbauer znokautował w drugiej rundzie Dzrobę.

Zawody bokserskie

PUCHAR POLSKI POWĘDROWAŁ DO LWOWA

Finał o puchar Polski, rozegrany w niedzielę we Lwowie, przyniósł wysokie i zdecydowane zwycięstwo drużynie miejscowej w stosunku 5:1. Zespół krakowski grał bez przekonania, jakby z góry skazany na porażkę, natomiast Lwowianie wykazali znaczną przewagę, co też uwidoczniło się w wyniku.

W ZAGŁĘBIU

W ub. sobotę odbył się w Sosnowcu mecz bokserski o mistrzostwo kl. B Śl. OZB między BKS Strzelec Sosnowiec a Policyjnym KS Katowice. Spotkanie wygrał PKS walcowerem 16:0. W meczu towarzyskim wygrali również goście 11:5. Zapowiadana walka: Piłat — Garstecki nie doszła do skutku, ponieważ Garstecki nie stanął na ringu.

NORDIA — IKB II 7:9

W Będzinie w kinie „Nowości" odbył się mecz o mistrzostwo kl. B śl. OZB między sosnowiecką Nordią a IKB II Świętochłowice. Wygrali goście w stosunku 9:7. Podczas zawodów zawalił się ring, przy czym zawodnik Fabiański doznał kontuzji.

KKONIKA SPORTOWA

POLONIA — GARBARNIA 3:1 (1:1)

W niedzielę w Warszawie rozegrany został towarzyski mecz piłkarski pomiędzy zespołem miejscowej Polonii a krakowską Garbarnią. Wynik 3:1 (1:1). Bramki dla Polonii zdobyli Przybysz, Kisieliński i Jaźnicki. Dla Garbarni Kremek.

RUCH HAJDUKI — ZAOLZIE TRZYNIEC 9:2 (4:1)

Mistrzowski zespół Polski, Ruch Hajduki, gościł w niedzielę w Trzyńcu, gdzie zmierzył się z miejscowym KS Zaolzie. Hajduczanie wygrali wysoko, bo 9:2 (4:1).

Bramki dla Ruchu zdobyli: Wilimowski 3, Peterek 2, Majcherek 2, Wodarz i Mikunda po jednej. Dla miejscowych Pokluda i Sołtys.

UNIA (Sosnowiec) — KS POGOŃ (Katowice) 1:4 (0:2)

Sosnowiecka Unia rozegrała wczoraj towarzyski mecz piłkarski z katowicką Pogonią, ulegając jej w stosunku 1:4 (0:2). Honorową bramkę dla Unii strzelił Dudek.

REPREZENTACJA ZAGŁĘBIA — TEAM BĘDZINA 4:0 (1:0)

Reprezentacja Zagłębia Dąbrowskiego rozegrała wczoraj przed meczem z mistrzem Polski „Ruchem" mecz treningowy z teamem Sarmacja—Hakoah, wygrywając go w stosunku 4:0. Bramki strzelili: Koralewski, Jeżowski, Kleinerman i Mączka — samobójcza. Sędziował dobrze p. Hyski.

ELEKTROWNIA LOPP — CENTRALA „ŚWIATŁA" 4:2 (2:0)

Wczoraj na stadionie Unii w Sosnowcu odbyły się towarzyskie zawody piłkarskie między zespołami Elektrownia LOPP z Sosnowca a Centrala „Światła" z Katowic. Wygrali zasłużenie gospodarze w stosunku 4:2 (2:0). Bramki dla Eelektrowni strzelił Słota, dla gości Kuklok. Sędziował dobrze p. Morgała.

Dochód z meczu przeznaczono na LOPP.

Sensacyjny proces w Wiedniu

Trujące „pigułki miłości"

przesyłane przez nieznanego człowieka

W Wiedniu w tych dniach ma nastąpić wznowienie procesu o „pigułki miłości". Poszlakowy ten proces toczył się w Wiedniu przed laty 35.

W dniu 12 października 1903 roku, znaleziono kapitana sztabu generalnego, Madera, martwego we własnym mieszkaniu. Lekarz pułkowy dokonał sekcji: nie ulegało najmniejszej wątpliwości, że kapitan został zatruty cjankiem potasu. Nic nie przemawiało za samobójstwem, przyjęto więc alternatywę zbrodni.

TAJEMNICZY LIST

Po dokładnej rewizji w mieszkaniu denata, znaleziono podejrzany liścik, następującej treści:

Panie kapitanie!

Pozwalam sobie przesłać w załączeniu dwie próbki moich „pigułek miłości". Wzmacniają one doskonale siły osób cokolwiek wyczerpanych nerwowo. Byłbym dumny, gdybym miał zaszczyt zaliczyć pana do moich klientów i jestem pewien, że darzyć pan będzie mnie nadal swymi cennymi zamówieniami.

W oczekiwaniu wiadomości pozostaję Karol Francis, Wiedeń, skrzynka poczt. 147.

Ordynans kapitana Madera opowiedział, że list ten, odbity na powielaczu, przyszedł przed paroma dniami. Owinięty był wokół maleńkiego pakieciku, wysłanego jako próbka bez wartości. Znaleziono również kopertę listu i pudełeczko, które zawierało owe pigułki. Na pudełeczku był nadruk „stalówki aluminiowe".

ŚLEDZTWO POSUWA SIĘ

Śledztwem zainteresował się arcyksiążę Franciszek Ferdynand. Rzecz prosta, że szef bezpieczeństwa w Wiedniu, M. Stukart, czynił w tych warunkach wszystko, co było w jego mocy, aby śledztwu nadać szybszy bieg. W toku badań okazało się, że dwunastu oficerów z różnych garnizonów otrzymało analogiczne liściki. Wykryto ciekawą okoliczność, że wszyscy oficerowie, którzy dostali takie przesyłki — ukończyli kurs w szkole wojskowej i dostali następnie nominacje na oficerów sztabowych. Jednocześnie z nimi był jednak na kursie trzynasty oficer, niejaki Adolf Hofrichter. Hofrichter został pominięty przy awansie. Znaleźli się tacy, co twierdzili, że Hofrichter chciał „dopomóc fortunie", usuwając szczęśliwszych kolegów w nadziei, że on zajmie jedno z opróżnionych miejsc.

POSZLAKI

Rzecz prosta, że adres Francisa okazał się fikcyjny. Zaczęto badać poszlaki. Dużo ich koncentrowało się wokół osoby porucznika Adolfa.

Po pierwsze: na parę dni przed śmiercią, Madera był w Wiedniu bez przepustki. Po drugie: kupował w jednej z aptek pigułki żelatynowe. Po trzecie wreszcie: osoba, która nadawała „pigułki miłości" na poczcie, odpowiadała prawie całkowicie rysopisowi Hofrichtera. Prawie całkowicie, bo różniła się odeń barwą włosów. Hofrichter był brunetem, podczas gdy nadawca przesyłki — wedle słów urzędnika pocztowego — był z całą pewnością blondynem. Ale cóż z tego? Łatwo było przypuścić, że porucznik dla niepoznaki włożył jasną perukę. A i pismo Hofrichtera bardzo było zbliżone do pisma Francisa, a do tego jeszcze w mieszkaniu oficera znaleziono hektograf do powielania listów...

Poszlaki te wystarczyły sądowi wojskowemu.

SKAZANY

Hofrichter został aresztowany. Pozostawiono mu pół godziny czasu do uporządkowania swoich spraw. Nie zabrano mu rewolweru. Była to pewnego rodzaju wskazówka, czego się sąd spodziewał po poruczniku. Ale porucznik — wbrew intencjom sądu — nie zrobił użytku ze swego rewolweru. Twierdził kategorycznie, że jest niewinny i że pigułki żelatynowe kupował dla swego psa, a z cjankiem potasu nie miał nigdy do czynienia. Mimo to jednak sąd nie dał wiary jego zeznaniom i skazał go na 20 lat twierdzy.

INNY TROP

Porucznik przesiedział w twierdzy, aż do wybuchu rewolucji, gdy ogólna amnestia i jego objęła. Wówczas odzyskał wolność i otrzymał w Wiedniu skromną posadę.

Tajemnicza sprawa nie dawała mu spokoju: postanowił odnaleźć rzeczywistego winowajcę. Było mu też bardzo na rękę, gdy się dowiedział, że równocześnie z sądem wojskowym śledztwo prowadził na własną rękę niejaki Winter, reporter gazety robotniczej, który trafił na zupełnie inny trop.

Mianowicie na najmodniejszej ulicy Wiednia mieszkał wówczas porucznik, pochodzący z bardzo znanej arystokratycznej rodziny. Porucznik urządzał u siebie od czasu do czasu bardzo swobodne i bardzo głośne przyjęcia, które dawały się mocno we znaki sąsiadom. Był też znany ze swej perwersji. Dziwnym zbiegiem okoliczności porucznik ten był łudząco podobny do Hofrichtera, różnił ich tylko jeden szczegół: porucznik był blondynem, podczas gdy Hofrichter miał włosy ciemne.

Max Winter wyśledził dalej, że porucznik ów, który miał mieszkanie w Wiedniu, choć pełnił służbę w Radomiu, na parę dni przed śmiercią Madera odwiedził Wiedeń potajemnie.

Winter zwrócił się ze swymi rewelacjami do sądu; nie wzięto ich pod uwagę. Chciał je ogłosić w prasie; numer gazety robotniczej, zawierający ten artykuł, został skonfiskowany. Taki sam los spotkał specjalną broszurę, którą Winter wydał na swój koszt.

WZNOWIENIE PROCESU

Tymczasem porucznik zginął, jak kamień w wodzie. Winter miał wszelkie powody, by przypuszczać, że potężni protektorowie usunęli go w bezpieczne miejsce. — Widząc beznadziejność swych usiłowań, Winter zaniechał dalszych badań. Wkrótce przeniósł się też do Ameryki.

Jednakowoż uwięziony za czasów monarchii, oswobodzony przez republikę, ale jeszcze nie rehabilitowany Hofrichter, dąży do wznowienia procesu. Obecnie władze zgodziły się na wznowienie sprawy. Winter ma przybyć z Ameryki, by złożyć zeznania, a Wiedeń oczekuje niecierpliwie tego procesu, spodziewając się, że odsłoni on kulisy życia dworu.

Piękna uroczystość w Dąbrowie

PRZEKAZANIE ARMII SAMOLOTU

ufundowanego przez pracowników koncernu „Huta Bankowa“

Wczoraj odbyła się w Dąbrowie piękna uroczystość, będąca widomym znakiem silnej spójni społeczeństwa z Armią. Oto pracownicy Huty Bankowej, walcowni dzierżawionej od Gw. hr. Renard, kopalni spod Poraja i zakładów dzierżawionych przez Hutę Bankową od Zakładów Hulczyńskiego w Zawierciu oraz biura zarządu głównego w Warszawie przekazywali marynarce wojennej, ufundowany przez siebie wodnopłat RWD 17, wykonany według planów znanych naszych konstruktorów inżynierów: Stanisława Rogulskiego, Jerzego Wędrychowskiego i Jerzego Drzewieckiego.

Samolot zakupiony ze składek pracowników umysłowych i fizycznych koncernu Huta Bankowa, dla kierownictwa marynarki wojennej jest ostatnim wyrazem techniki konstrukcyjnej. M. in. wynalazcy zastosowali zmienne podwozie (pływaki, kółka lub narty), co umożliwia nie tylko wodowanie, ale również lądowanie na terenie suchym, czy też śniegu.

Uroczystość przekazania władzom wojskowym ufundowanego wodnopłatowca odbyła się wczoraj na placu Huty Bankowej przy ulicy Sobieskiego.

Na uroczystość tę przybyli komandor Trzaska-Durski, reprezentujący p. premiera gen. Slawoj-Składkowskiego i prezesa FOM gen. Sosnkowskiego inspektor FOM Szwedowski, starosta J. Boza, wicestarosta Siekierzyński, d-ca będzińskiego p.a.l. pułk. Kijewski i delegacja korpusu oficerskiego, pułk. Stawczek z dowództwa dywizji śląskiej, d-ca PKU w Będzinie mjr. Wittek, inspektor pracy inż. Rozen, prezydent Trzęsimiech, wiceprezydent Cupiał, nacz. Szymański, kom. Truszkowski, inż. dr. Eug. Przysiecki, dyrekcja Huty Bankowej w osobach pp.: dyrektorów: Roberta Touttee, Lauture, Starkiewicza Bornaine, komitet zbiórki z pp. przewodniczącym Musiałem, delegatem robotników Królem, dyr. Morelem, inż. Talko-Porzeckim, Bochenkiem, sekretarzem Wilkiem i in., pracownicy wszystkich zakładów z rodzinami, orkiestra z Poraja oraz tysiączne rzesze mieszkańców Dąbrowy.

Na pięknie udekorowanym placu ustawiono ołtarz polowy z obrazem patrona rycerstwa polskiego św. Jerzym oraz samolot umieszczony w prowizorycznym hangarze. Od ulicy ustawiono triumfalną bramę z napisem: „Honor, Ojczyzna — Szczęść Boże“.

O godz. 9.30 rozpoczęła się msza św. którą celebrował ks. proboszcz Niedźwiedzki. Podczas mszy św. grała orkiestra górnicza z Poraja.

Po nabożeństwie ks. proboszcz Niedźwiedzki wygłosił piękne przemówienie, poczym w imieniu pracowników umysłowych przemawiał p. Musiał, w imieniu robotników p. Bochenek, a wreszcie w prostych, żołnierskich słowach dziękował za hojny dar komandor Trzaska-Durski.

Sprzed Huty Bankowej udano się pochodem przed pomnik Legionów, gdzie komitet złożył wieniec, a p. Wilk wygłosił przemówienie. Orkiestra odegrała Hymn Narodowy oraz Boże coś Polskę.

Po zakończeniu uroczystości nastąpiło rozwiązanie pochodu.

W południe w salach Resursy zarząd Huty Bankowej podejmował gości śniadaniem.

W miłym i serdecznym nastroju spędzono około trzech godzin.

Z racji wczorajszych uroczystości nadesłali depesze: komandor Korytowski, szef sztabu kierownictwa Marynarki Wojennej i wiceprezes zarządu głównego LMK, prezes Rady zarządzającej Huty Bankowej p. R. Huet, inż. Wędrychowski i dyrektor oddziału Banku Polskiego w Sosnowcu p. Sokolski.

Kalendarzyk wyborczy

do rad gromadzkich w powiecie Będzińskim

Dnia 15 bm. zarządzono wybory w powiecie. Dnia 28 bm. nastąpiło powołanie Komisji wyborczej, dnia 30 nastąpi przygotowanie spisów oraz ogłoszenie wyborów.

Dalsze terminy są następujące: 1 grudnia doręczenie spisów przewodniczącym Kom. Wyb., 2 wyłożenie spisów wyborców i reklamacje, 4 doręczenie zawiadomień i skreślenie ze spisów, 5 wniesienie sprzeciwu przeciw skreśleniom, 6 zamknięcie spisów wyborców, 7 zgłoszenie kandydatów list, 8 możność wezwania wyborców czy podpisali listy, 9 termin stawienia się wyborców do sprawdzenia złożonych podpisów, 10 wezwanie pełnomocnika do usunięcia braków, 14 ogłoszenie kandydatów i dnia głosowania, 18 głosowanie.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

28 Listopad — **Poniedziałek**

Grzegorza, Zdzisława, Florenc.
Słowiański: Gościrada
Słońca wsch. 7,17, zach. 15.30
Księżyca wsch. 11,17, z. 21.48

HISTORIA PODAJE:

1038 Zmarł ks. krak. Kazimierz Odnowiciel
1627 Wielkie zwycięstwo morskie pod Oliwą.
1907 Zmarł w Krakowie Stan. Wyspiański.

PRZYSŁOWIA:

W wilię świętego Andrzeja
Pannom z wróżby nadzieja.

RADY PRAKTYCZNE

Malowana podłogę można utrzymać w świeżości, gdy się ją przetrze zimną wodą, zmieszaną z octem.

AFORYZMY:

Życie — to widowisko, na które każdy ma wstęp bezpłatny, ale za bufet, szatnie i program trzeba płacić wysokie ceny.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Zapomniana melodia“.
PATRIA: „Królewna śnieżka“.
EDEN: „Lord Jeff“.

—oOo—

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskibowej — ul. Piłsudskiego 18
G. Kupferbluma — ul. Nowopogońska 25
H. Rogowskiego — ul. Małachowskiego 12

—oOo—

Odznaczeni

Srebrnym Krzyżem Zasługi za zasługi na polu pracy społecznej zostali odznaczeni pp.: Czesław Grajnert z Nówki, Wiktor Kulawik z Sosnowca, Edward Piskorczyk z Czeladzi, Stanisław Semczuk ze Strzemieszyc, Tadeusz Sibiński z Dąbrowy, Leonard Szczygielski z Sosnowca.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 28 bm. o godz. 19 dla Związku Przyjaźni widowisko Z. Nowakowskiego „GAŁĄZKA ROZMARYNU“.

Jutro dnia 29 bm. o godz. 19 dla Związku Przyjaźni komedia Lichtenberga „ROMANS Z URZĘDEM SKARBOWYM“.

W środę dnia 30 bm. o godz. 20.30 Teatr Miejski gra w sali Klubu na Saturnie piękne widowisko Z. Nowakowskiego „GAŁĄZKA ROZMARYNU“.

W czwartek dnia 1 grudnia o godz. 20.30 Teatr Miejski gra w Olkuszu w sali kina „Orzeł“ wspaniałe widowisko Z. Nowakowskiego pt. „GAŁĄZKA ROZMARYNU“.

—oOo—

Teatr w Katowicach

Poniedziałek 28 bm. godz. 20 — „Odrobina miłości“ (zespół b. art. teatru Małeckiej)

Radio w rocznicę

POWSTANIA LISTOPADOWEGO

W poniedziałek dnia 28 bm. — w wigilię Powstania Listopadowego Polskie Radio uczci tę rocznicę koncertem muzyki polskiej. Orkiestra pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga wykona utwory, których patriotyczna treść odpowiada wspomnieniam listopadowym 1830 roku. Będą to: poemat symfoniczny „Anhelli“ i preludium symfoniczny o bohaterskiej treści „Warszawianki“ Różyckiego, polonez z opery „Kiliński“ Joteyki i wreszcie Hymn do Wolności Fremanna. Koncert rozpocznie się o godz. 22.

Dnia 29 bm. o godz. 16.55 Stanisław Miłaszewski w szkicu literackim do przekroju tej epoki, którą Mochnacki, rozpoczynając swą słynną historię Powstania, charakteryzuje od razu pierwszymi słowami: „Polska piękną była naówczas...“ Tragiczne bowiem piękno tego czasu było tak wielkie, a fakt historyczny tak wstrząsnął psychiką pokolenia, że o dziejach Powstania pozostało mnóstwo relacyj osób nie należących oficjalnie do literatury, których świadectwa, wyznania, opisy, pamiętniki, otoczyły Powstanie Listopadowe aurą poetycką.

Pielgrzymka do Włoch

Pod wysokim protektoratem J. Em. ks. kardynała Prymasa Hlonda, OO. Kapucyni, Prowincji Warszawskiej, organizują od 27 grudnia rb. do 5 stycznia 1939 r. pielgrzymkę do Italii pod hasłem: „Ścieżkami św. Franciszka z Asyżu“ i zapraszają do wzięcia w niej udziału wszystkich uczniów i czcicieli świętego. Przewodnictwo duchowe objęli OO. Kapucyni.

Podczas zwiedzania Asyżu, Rzymu, Padwy i innych miejscowości, w których rozwijał swą zbawienną działalność Święty Biedaczyna, pielgrzymi będą mogli zapoznać się bliżej z jego życiem i prosić o łaskę naśladowania go w tej przedziwnej miłości Boga i bliźnich oraz rozpowszechnienia jego świętych ideałów.

Program pielgrzymki wysyła sekretariat OO. Kapucynów, Prowincji Warszawskiej, Warszawa, ul. Kapucyńska 4.

—oOo—

Dwudziestolecie

MARYNARKI WOJENNEJ

Dnia 28 bm. Polskie Radio nadaje specjalną audycję o godz. 17.35 ku uczczeniu dwudziestolecia marynarki wojennej. Audycję otworzy przemówienie kontradmirała Jerzego Świrskiego, szefa kierownictwa marynarki wojennej. W części koncertowej wykonane zostaną piosenki marynarskie nagrodzone na konkursie Ligi Morskiej i Kolonialnej.

—oOo—

Dancing jesienny

W SOSNOWCU

Staraniem Komitetu Rodzicielskiego przy szkole powszechnej nr 4 im. Prausa w Sosnowcu urządzony zostanie dnia 4 grudnia dancing jesienny w podziemiach restauracji „Savoy“ w Sosnowcu.

Dancing uroczmaicony zostanie popisami pierwszorzędnych artystów. Ponadto program zapowiada wiele miłych niespodzianek.

Początek o godz. 17.

—oOo—

Ferie świąteczne

W SZKOLNICTWIE

Ferie zimowe w szkolnictwie powszechnym, średnim, ogólnokształcącym i zawodowym, związane ze świętami Bożego Narodzenia — trwać będą w bieżącym roku szkolnym, zgodnie z obowiązującymi przepisami, od 23 grudnia do 9 stycznia włącznie.

Zakończenie nauki w szkołach nastąpi dnia 22 grudnia po lekcjach, wznowienie dnia 10 stycznia rano.

W szkołach dokształcających zakończenie nauki nastąpi o tydzień wcześniej.

—oOo—

× ZBIÓRKA NA ODNOWIENIE KOŚCIOŁA W. N. M. P. W SOSNOWCU w dniu 28 bm. poniedziałek od godz. 10.30 rano — ul. Radocha i Kowalska, od godz. 15 — ul. Kilińskiego i Sobieskiego.

—oOo—

Zapisz się na członka P. M. S.

Niecodzienna uroczystość

w Fabryce Kabli i Drutu w Będzinie

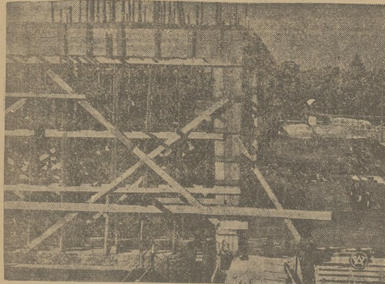
W dniu 27 bm. Koło LOPP przy Fabryce Kabli i Drutu w Będzinie obchodziło święto nadania honorowej prezesury wymienionego Koła swemu dożywotniemu członkowi p. dyrektorowi Eugeniuszowi Rohmerowi.

Prezes Zarządu Koła p. T. Wnuk w krótkiej, lecz treściwej mowie — nawiązując do słów Marszałka Piłsudskiego „Idą czasy, których znamieniem będzie wyścig pracy, jak przed tym był wyścig żelaza, jak przed tym był wyścig krwi“ — podkreślił wielkie zrozumienie p. dyrektora Rohmera dla poczynań LOPP-u oraz specjalnie przychylne ustosunkowanie się do inicjatyw pracowników Fabryki Kabli i Drutu, jak to miało miejsce ostatnio przy fundowaniu dla Armii sprzętu, który nietylko, że ułatwił zbieranie na ten cel składek, ale łącznie z pracownikami stanął, podwajając zebraną sumę.

Dalej p. Wnuk wymienił zasługi poniesione przez dyr. Rohmera dla rozwoju Fabryki, bowiem od roku 1930 do obecnej chwili jako naczelny dyrektor powiększył ją w obszarze, budynkach, urządzeniach oraz wprowadził kilka nowych działów produkcji.

Wręczając dyr. Rohmerowi dyplom powołał się p. Wnuk na hasło wypowiedziane przez Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego: „Skrzydła husarza i skrzydła samolotu, hełm z przyłbicą i maską gazową — to w różnych epokach narzędzia tej samej sprawy, obrony i potęgi Państwa“ i wspomniał, że zadaniem Koła LOPP jest stałe wzbogacanie członków, a tym samym powiększanie funduszów, celem poparcia dziś tak aktualnych dążeń dla potęgi i obronności naszego Państwa.

P. dyrektor w odpowiedzi pełnej wzruszenia powiedział, że dążeniem jego będzie nadal jak najbardziej popierać poczynania LOPP-u i zapewnił zarząd Koła, że może on zawsze liczyć na jego współpracę.

NOWE GMACHY POLITECHNIKI LWOWSKIEJ
W dniu 26 bm. odbyło się we Lwowie uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę nowych gmachów Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. Na zdjęciu fragment z budowy: deskowanie stropu hali budynku mechanicznej stacji doświadczalnej.

PROGRAM RADIOWY

PONIEDZIAŁEK, 28 LISTOPADA

5.30 „Dzień dobry" — wesoły montaż płytowy. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 8.00—8.10 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół: „Na wiejskim podwórku" — audycja dla dzieci młodszych. 11.15 Koncert orkiestry Marynarki Wojennej. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13.30 Melodia w śpiewie, w muzyce instrumentalnej — ludowa i artystyczna, dawna i współczesna — audycja dla gimnazjów. 14.00 Muzyka obiadowa. 14.50 Wiadomości bieżące i giełda. 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży „Bartłomiej Nowodworski" — założyciel najstarszego gimnazjum w Polsce — słuchowisko. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa. 16.35 Utwory Wolfganga Amadeusza Mozarta. 17.20 „Organizacja walki z rakiem w Polsce" — odczyt. 17.35 W 20-lecie Marynarki Wojennej. 18.00 Koncert rozrywkowy. 18.25 Wiadomości sportowe. 18.30 Audycja Legii Akademickiej. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 „Temperamenty" — powieść mówiona. 21.15 Wanda Landowska — klawesyn (płyty). 21.40 Nowości literackie. 22.00 „Śląska pozytywka". 22.30 Koncert rozrywkowy. 23.00 Ostatnie wiadomości.

Japonia w cyfrach

Przeszło sto lat temu, bo w roku 1815 Japonia miała 25 milionów ludności, w roku 1910 cyfra ta podwoiła się prawie, bo wynosiła już 45 milionów. Liczba mieszkańców urosła jeszcze po wojnie światowej w stosunku następującym: rok 1916 (57 milionów), r. 1930 64.5 miliona), rok 1936 (71.260.000).

Japonia posiada 7 wielkich ośrodków miejskich, których poszczególna liczba mieszkańców przekracza pół miliona. Są to: Tokio (4.971.000), Osaka (2.500.000), Nagoya (900.000), Kobe (787.000), Kioto (765.000) i Yokohama (620.000).

Przemysł japoński urósł w ciągu pół wieku w tempie niezwykłym: w roku 1889 istniało na terenie całej Japonii zaledwie 767 fabryk zatrudniających ponad 10 robotników, w roku 1921 było ich już 25.365, a w roku 1936 — 83.706.

O. SOYKA

Karty i Miłość

Adaptacja autoryzowana
EUGENIUSZA BAŁUCKIEGO 67)

Po natychmiastowym dokładnym sprawdzeniu kasy, dyrekcja banku zaprzeczyła energicznie tym wiadomościom, co się przyczyniło w znacznym stopniu do uspokojenia licznie zgromadzonych interesantów.

Sensacyjna pogłoska powstała stąd, że w bocznej ścianie kasy pancernej znaleziono niewielki okrągły otwór, przez który można było wyjąć z łatwością ogromne pieniądze, ponieważ w tym skarbcu bank przechowuje złoto oraz banknoty w większych odcinkach.

Niewykryci sprawcy, których było przypuszczalnie kilku, po wycięciu otworu zamaskowali go zręcznie i tylko czujności urzędników należy zawdzięczać, że zamach został w porę udaremniony.

Władze prowadzą energiczne śledztwo."

Wehlen-Bojemski wypuścił z rąk dziennik. Nie wątpił ani przez chwilę, że istotnym źródłem tej notatki była dyrekcja banku, przy tym znał za dobrze sprawcę, by mógł uwierzyć, iż naprawdę „zamach został w porę udaremniony".

Włamanie musiało się udać. Był świadkiem próby, którą Draszewski przeprowadził w jego obecności, wiedział, że na wycięcie nawet dwóch otworów — w zewnętrznej ścianie i w przegródce — zużyłby nie więcej jak trzy minuty. Właśnie ten bardzo krótki czas przemawiał za tym, że Draszewskiemu się powiodło, bowiem w przeciwnym razie byłby schwytany na gorącym uczynku.

Zaprzeczenie dyrekcji miało swoje uzasadnienie i wytłumaczenie: władze zwierzchnie postanowiły ukryć stratę, aby nie płoszyć interesantów i zapobiec ewentualnym pogłoskom, że wskutek tego wypadku wypłacalność banku została zachwiana; poza tym dyrekcja mogła się obawiać, że przy ustaleniu skradzionej kwoty wypłyną na wierzch różne niedokładności księgowe.

Wehlen-Bojemski ściągnął brwi i patrzał na dziennik. Nigdy się nie spodziewał, że w nim znajdzie taką ciekawą wiadomość.

W tym momencie łysy jegomość osądził, że okazał dość względności w stosunku do swego partnera tym bardziej, iż ten już przerwał czytanie i tracił drogi czas na bezczynne rozmyślania. Uśmiechając się pobłażliwie dotknął ramienia Wehlena-Bojemskiego dłonią wątpliwej czystości i wskazał oczami na leżące przed nimi karty.

Lecz ręka cofnęła się ze zdumiewającą szybkością, a łysy jegomość z wyrazem przerażenia odchylił się na oparcie krzesła.

Lekki ruch i spojrzenie Wehlena-Bojemskiego podziałały nań jak potężne kopnięcie, a wrażenie było takie silne, że łysy jegomość nie mógł sobie uprzytomnić — otrzymał je naprawdę, czy mu się tylko zdawało.

Przeważyło ostatnie przypuszczenie, ale zmuszenie się przynajmniej pięciu złotych, które prawie czuł w swojej kieszeni, wydało mu się ciężką niezasłużoną krzywdą.

Nie zdążył wyjaśnić swoich pretensji. Wehlen-Bojemski zawołał kelnera, zapłacił za czarną kawę i opuścił pokój ku złośliwej uciesze innych stałych bywalców tej spelunki, obserwujących całe zajście w oczekiwaniu na kolejną ofiarę.

Łysy jegomość siedział parę chwil nieruchomo, zaskoczony i zdziwiony takim obrotem sprawy, lecz uspokoił się prędko, a kelnerowi, który się doń zbliżył z uśmiechem współczucia, oświadczył nadrabiając miną, że nie żałuje, ponieważ ten młody człowiek jest na pewno niepoczytalny.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61078

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, ulica Małachowskiego 2. — DĄBROWA, Sobieskiego, róg 3 Maja, tel. 68.302, p. J. Góralski. GRODZIEC, kiosk p. Lacialskiego. WOJKOWICE KOM, kiosk p. Jaśkowskiego. ŁAZY, Wł. Jaworski. OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. ZAWIERCIE, 3 Maja 25. ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. ŻARKI, Fr. Caceń. MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJER ZACHODNI" W SOSNOWCU PIŁSUDSKIEGO 4.